

služba, ki služabniku še ni zagotovljena ali samo za kak čas; tedaj začasno. Med poslanikam in poslancam je razloček (v slovenskim narečju), poslanik je kdor pošlje, kakor učenik, kdor uči; poslanec pa je, kdor je poslan, kakor učenec, kdor je učen, se uči; — v hervaškem je drugači, ondi je naš učenec učenik, in naš učenik učitelj. Več tacih zgledov, kako dobro mora človek narečja znati, iz katerih kej jemlje, in zlasti pomen končnic (Endsylben) pred očmi imeti, in de se nareče v narečje — tebi nič meni nič — ne da stopiti kakor nekteri želé, si za drugo priložnost prihranimo. Garantirati je stanovitno zagotoviti, ali poročno utrditi. Objektivnost, subjektivnost: osobnost, nasobnost ste besedi, katerih pomen bi tudi z razlaganjem malo umel, kdor ni v višjih šolah bil. Republika je sovladija, ko podložniki z vladnikom vladijo opravljajo. —

Še enkrat pa rečemo, de nihče bolj, kakor me, ne spozna veliciga truda, ki ga ima slavno vredništvo Slovenije, ktero ima od tako mnogoverstnih reči svetá pisati in le malo časa premišljevat, kako bi se ena ali druga beseda nar bolj posloveniti dala. Te težave „detinstva slovenskiga jezika“ odkritoserčno tudi z nami vred spoznajo gosp. Podkorenčan, ki so se že toliko trudili za slovenšino in so v vsm dobro zvedeni.

Eden družiga prijazno podpirajoči pa bomo že dognali našo slovensko reč, de bo „iz maliga zraslo veliko.“

Novice.

Bazglaz

pomenkov in opravil slovenskiga društva v Ljubljani v odbornih sejah.

(Konec.)

14. Je bilo odločeno, de se ima čisti prejemik od tretje besede med nar potrebniši prebivavce v Šent-Vidu brez obzira na požarno škodo razdeliti.

15. Se je sklenilo kratik odgovor na nek proti slovenskemu društvu napisan sestavek v Dunajskih novicah vredništvu tega časopisa za natis poslati.

16) Se je izročil skupni račun tretje besede ali večerne veselice; in je bilo sklenjeno čisti dohodik od 120 gold. c. kr. kantonski gosposki v Zatični poslati.

17) Je bilo opomnjeno, de so postave slovenskiga društva že natisnjene in de se bodo prihodnjimu listu Novic in družih Ljubljanskim časopisov s primernim vpeljanjem priložile.

18) Je bilo brano sledeče slovensko pismo c. kr. kantonske gosposke v Zatični, s katerim slovenskemu društvu prejem za pogorelce v Št. Vidu poslanih 120 gold. poterdil.

Štev. 1440.

Castiljirij odbor slovenskiga društva!

C. kr. kantonska gosposka v Zatični je vaš dopis od 11. maliga serpana 1848 štev. 19 in s njim milošnjo od 120 gold. v pomoč Št. Vidških pogorelcov 15. dan tega mesca s veseljem prejela; za ta posebni dar se v imenu Št. Vidških pogorelcov podpisana kantonska gosposka priserčno zahvali, in obljubi prejeto milošnjo popolnoma po namenu castiljirijega odbora slovenskiga društva nar revnišim pogorelcem berš razdeliti.

C. kr. gosposka v Zatični 17. mal. serp. 1848.

19) Je bilo na ponudbo nekiga odbornika, slavnjanskemu jeziku primerniši pravopis za natis društvu prepustiti, sklenjeno, natis imenovaniga pravopisa prevzeti, brez de bi se s tem čez njegovo pripravnost in veljavnost že društva misel in razsodba izrekla.

Novičar.

Deržavni zbor na Dunaji je začel načrt ustave

delati; za ta izdelk je posebin odbor postavljen; naš poslanec Dr. Kavčič je tega odbora vodja-naměstnik. Slava! — Cesarja še ni na Dunaj nazaj, akoravno so jih ministri práv goreče prosili, de naj pridejo. 29. pretečeniga mesca je celi deržavni zbor Jim pisal, de naj pridejo berž berž nazaj, kér je potreba, de so zdej Cesar tamkej, kjer se zdej postave delajo. 12 poslancov je nšlo to pismo Cesarju v Inšpruk (na Tiroljskim), in celi svet zdej napéto čaka, kaj de bojo Cesar storili. Velika zmešnjava bi utegnila biti, ko bi ne prišli. — 30. pretečeniga mesca so se poslovili nadvojvoda Janez od deržavniga zbora in od Dunajčanov sploh in so odrinili z ženo in sinam v Frankfort. — Z žalostjo smo slišali (Bog daj, de bi res ne bilo), de razpertija med Ogri in Hervati ni poravnana in de se bo kmalo huda vojska med njimi začela. Vsaka kaplica kervi, ki jo bodo junaški Hervatje za svojo pravično reč prelili, bo Ogram težko na vest padla. Pa sej tako ljudstvo, ki se je nezvesto od našiga cesarstva ločilo, ki nas je v potrebi zapustilo, de se nič za plačanje deržavnih dolgov ne zmeni, de noče nič več vojakov na Laško pošiljati, kér s puntarji v en rog tróbi, sej tako ljudstvo nima vesti. — Pravični Bog bo pomagal Hervatom, de bojo na zadnje Madžjare še v svoj rojstni dom — v Azijo — nazaj zapodili. — Naša armada na Laškim je bila ta tedin práv srečna, pa je tudi junaška, de ji ni enake. Neki oficir iz Volte 27. dan pretečeniga mesca piše, de „s tako armado bi se dal, celi svet premagati.“ 5 dni neprenehama so se bojevali, brez počitka in brez de bi bili kaj kuhali. Kaj taciga se še nikdar slišalo ni. Pa je tudi veliko junakov smert našlo, posebno še zató, kér je premalo zdravnikov pri armadi. Na 1200 soldatov pride le 1 zdravnik. Ali se je čuditi, de dostikrat čveterim in peterim kri odteče, predin zdravnik le pride! Torej vse na glas vpije, de naj vladarstvo pošlje zdravnikov na Laško. — Velike zasluge vikšiga vojskovoda Radeckita, (ki je že čez 80 lét star mož) počastiti, so mu Cesar poslali 27. pretečeniga mesca velki križ reda Marije Terezije, kteriga so sami nosili. — Vojni duhoven (Feldpater) našiga domorodniga regimenta, gosp. Čibašek, ki je bil veliko mescov v Brešii na Laškim vjet, je te dni prostost zadobil in se ravno zdej v Inšpruku znajde. Dr. Perteljna so pa še poprej izpustili — le naš dragi Dr. Majer je še zmirej vjet. — Spet se je nova vojska vžgala: Irci namreč so se zoper Angleže na noge postavili in jih v prvim boji premagali. — Vse se čudi nad obnašanjem našiga rojaka, gosp. profesorja Fistra na Dunaji. Pa kaj pravimo: našiga rojaka, kér je v vertineu svobodnosti že davnej Radoljco pozabil! Smešno je brati, kaj de je 7. roznika Pražkim učencam v dvorani Dunajskiga vseučeliša govoril: „Als Priester (!) kann ich weniger den Gedanken der Nationalitäten, vielmehr muss ich den Gedanken der Menschheit auffassen (?) und in diesem Sinne zur Einigkeit und Brüderlichkeit mahnen.“ Kakó je neki to, de bi gosp. Fister, ki se v mnoge reči vtikuje in ki je vés goreč za svobodo, ravno za národnosti clo nič ne porajtal, ko bi mu Frankfortska burja prijetniši ne bila kot čista sapa Triglava? —

Prošnja.

Vsaciga na Krajnskim, kteri podpisanih ali podkrižanih slovenskih prošinj do svitliga Cesarja, zastran vpeljanja našiga jezika v šole in kancelije i. t. d. še v rokah ima, prosim, jih meni v Ljubljano poslati, de jih naprej v pravi kraj odpravim.

V Ljubljani 5. velkiga serpana 1848.

Janez Bučar s./r.

c. k. fiskalni uradnik v slonovih ulicah štev. 15.